

Ekonomik örgütler, Rum tarafının yeniden gündeme getirdiği 'Türk limanlarının açılması' konusunda endişeli:

Darbe yeriz!

Ali Çıralı

Şua Saraçoğlu

Metin Yalçın

Ekonomik örgütler, Türkiye'nin anlaşma olmadan limanların Güney Kıbrıs'a açılması halinde ülke ekonomisine darbe vuracağını dikkat çekti. Limanların açılması halinde ticaretin Güney Kıbrıs'a kayacağına da işaret eden Çıralı, bu tür bir eylemin ekonomiyi daha da genişleteceğini vurguladı. Rum Dışişleri Bakanı Markos Kiprianu'nun, Kıbrıs Cumhuriyeti'ni tanımaması halinde Türkiye'ye yaptırım uygulayacağını açıklamasının ardından, ülkedeki bazı ekonomik örgütler, bu tür tehditlerin ne KKTC ekonomisini ne de müzakere sürecini etkileyeceğini açıkladı. "Türkiye'nin, Kıbrıs Cumhuriyeti'ni tanımamayı sürdürmesinin, AB üyesi ülkeleri sinirlendirmeye başladığını savunarak, bu tutumun devam etmesi halinde yaptırım uygulayacaklarını" söyleyen Kiprianu'nun açıklamalarını "geçici, alışılmadık, boş tehditler" olarak değerlendiren ekonomik örgüt başkanları, Türkiye'nin çözüm sürecine verdiği desteği anımsattı.

Türkiye'nin limanlarını Güney Kıbrıs'a açması halinde KKTC ekonomisi ve müzakere sürecine nasıl etki edeceğini değerlendiren Sanayi Odası, Ticaret Odası, İŞAD ve GIAD yetkilileri, anlaşma olmadan Türkiye'nin limanlarını açmasının ekonomiyi kötüye sürükleyeceğini işaret etti. Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Ali Çıralı, Türkiye'nin anlaşma olmadan Güney Kıbrıs'a limanlarını açması durumunda ekonomiye büyük darbe vuracağını; Gümrük Birliği mevzuatının uygulanmasının Türkiye'den gelen ürünlerin Güney Kıbrıs'a ulaşmasına yol açacağını belirtti.

Çıralı, bu durumda ticaretin Güney Kıbrıs'a kayacağını belirterek, bu durumun ülke ekonomisini derinden etkileyeceğini vurguladı. Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Şua Saraçoğlu, "Türkiye'nin, çözüm gerçekleşmeden ve Kıbrıs Türk ekonomisi Gümrük Birliği'ne dahil edilmeden limanlarını Güney Kıbrıs'a açmasının, Kıbrıs Türk ekonomisine ve çözüm ihtimaline büyük darbe vuracağını" söyledi.

İş Adamları Derneği (İŞAD) Başkanı Metin Yalçın ise, "Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Kiprianu'nun açıklamalarının Rumlar tarafından Ankara Protokolü'ne atıldığı andan itibaren etkili söylendiğini belirterek, Ankara Protokolü'nün uygulanmaması nedeniyle AB görüşmeleri sırasında Türkiye'nin bazı başlıklarının ya alındığını söyledi. Yalçın, Türkiye'nin tek yanlı olarak KKTC'nin gümrük birliğine dahil olmadan limanlarını açması, kısacası, Ankara Protokolü'nü ihlali halinde bu durumun KKTC ekonomisini süz yonde etkileyeceğine dikkat çekti.

Yalçın, Rumların daha fazla çıkararak, Türkiye'nin ekonomisini "kısıtlı" olarak gördüğünü belirterek, "Türkiye, bu konuda gümrük birliği

olmadan yani KKTC'nin de gümrük birliğine dahil edilmemesi halinde kesinlikle limanlarını, hava sahalarını açmayacak ve Güney Kıbrıs'ta da tanımayacak" diyerek bu politikanın değişmesine ihtimal vermediğinin altını çizdi.

Genç İş Adamları Derneği (GIAD) Asbaşkanı Gizem Çeliker de, Türkiye'nin hava ve deniz limanlarını bir çözümünden önce Güney Kıbrıs Rum yönetimine açması halinde, Kuzey Kıbrıs'taki iş adamlarının ciddi şekilde zarara uğrayacağını belirtti. Kıbrıs Türk iş camiasının bu gelişmeyi onaylamayacağı uyarısında da bulunan Çeliker, Güney Kıbrıs iş insanlarının Türkiye ile direkt iş yapabileceğinin verilmesinin birçok iş ilişkisini sonlandıracağını vurguladı.

Kıbrıs Türk iş adamlarının Türkiye ile oluşturdıkları iş ilişkilerinin bir çözümünden sonra tüm Kıbrıs coğrafyasına yine Kıbrıslı Türk iş insanları vasıtasıyla yayılmasını istediğini belirten Çeliker, bu nedenle çözümünden önce böyle bir açılımın yapılmasını Kuzey Kıbrıs ekonomisine çok ciddi "darbe" vuracağını kaydetti.

Çıralı: Ticaret Güney Kıbrıs'a kayar

Sanayi Odası Başkanı Ali Çıralı, Güney Kıbrıs'tan Türkiye'ye yönelik tehdit içerikli açıklamaların ekonomi ve görüşmelere yansımalarının olmayacağını söyledi. Türkiye'nin anlaşma olmadan Güney Kıbrıs'a limanlarını açması durumunda ise ekonomiye büyük darbe vuracağını kaydeden Çıralı, Gümrük Birliği mevzuatının uygulanmasının Türkiye'den gelen ürünlerin Güney Kıbrıs'a satılmasına yol açacağını belirtti.

Çıralı, bu durumda ticaretin Güney Kıbrıs'a kayacağını belirterek, bu durumun ülke ekonomisini derinden etkileyeceğini vurguladı. Söz konusu açıklamaların Türkiye'ye baskı unsuru oluşturmak amacıyla

yapıldığını savunan Çıralı, müzakere sürecinin devam ettiği şu günlerde Rumların bir takım tavizler koparma peşinde olduğunu iddia etti.

Çıralı, açıklamaların müzakere sürecine büyük bir etki yapacağını inanmadığını yineleyerek, ekonomik anlamda da sadece dış yatırımcıyı biraz etkileyebileceğini söyledi.

Ekonomide yaşanan dalgalanma nedeniyle dış yatırımcının en az seviyeye indiğini belirten Ali Çıralı, dış yatırımcıların ötesinde söz konusu söylemlerin bir olumsuzluk yaratmayacağını vurguladı.

Çıralı, Güney Kıbrıs'ın Türkiye'ye yönelik yaptığı açıklamalar için "sabun köpüğü gibi birkaç gün içinde etkisini yitirecek" dedi.

Saraçoğlu: Türkiye'nin çözüm olmadan limanlarını açması ekonomiye darbe vurur

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Şua Saraçoğlu, "Türkiye'nin, çözüm gerçekleşmeden ve Kıbrıs Türk ekonomisi Gümrük Birliği'ne dahil edilmeden limanlarını Güney Kıbrıs'a açmasının, Kıbrıs Türk ekonomisine ve çözüm ihtimaline büyük darbe vuracağını" söyledi.

Şua Saraçoğlu, haksız ambargolar yüzünden hem ekonomik potansiyelini ortaya çıkaramayan hem de Güney Kıbrıs ve Türkiye ekonomileri arasında sıkışan Kuzey Kıbrıs ekonomisinin haksız rekabete uğradığını söyledi.

Kıbrıs Türk ekonomisinin önündeki engellerin kaldırılmasıyla turizm, yüksek öğrenim, hizmet sektörü, deniz taşımacılığı ve marınacılık gibi alanlarda var olan mevcut potansiyelin açığa çıkacağını kaydeden Saraçoğlu, bunun sürdürülebilir bir kalkınma sağlayacağını ve Doğu Akdeniz'de bir refah bölgesi oluşturacağını belirtti.

Şua Saraçoğlu, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nun referandum sürecinde Kıbrıs Türk halkının çözüme ve AB üyeliğine yönelik dönüşümünde önemli

rol oynadığını işaret ederek, "çözüm ve AB" vizyonuna sahip çıkan odanın Kıbrıs Türk ekonomisine darbe vuracak bir gelişmenin de karşısında dimdik duracağını söyledi.

Geleceğe güvenle bakabilmek ve sürdürülebilir bir ekonomi yaratabilmek için dünyayla kucaklaşmak gerektiğine inandıklarını anlatan Saraçoğlu, bunun olabilesi için de sağlıklı bir geçiş sürecine ihtiyaç duyulacağını vurguladı.

Yalçın: Ankara Protokolü'nün uygulanması ekonomiyi etkiler

İş Adamları Derneği (İŞAD) Başkanı Metin Yalçın, Rum Dışişleri Bakanı Markos Kiprianu'nun Kıbrıs Cumhuriyeti'ni tanımaması halinde Türkiye'ye yaptırım uygulayacaklarına yönelik tehdit içerikli açıklamasının, ne ekonomi ne de çözüme olumsuz etki yaratmayacağını vurguladı.

Söz konusu açıklamanın ekonomiye ciddi şekilde yansımayacağını yineleyen Yalçın, Bakan Kiprianu'nun açıklamalarının Rumlar tarafından Ankara Protokolü imzalandığı andan itibaren sürekli söylendiğini kaydetti.

Yalçın, Ankara Protokolü'nün uygulanmaması nedeniyle AB görüşmeleri sırasında Türkiye'nin bazı başlıklarını askıya aldığı belirterek, "Bunun değişeceğini sanmıyorum. Bu tehdidin bir anlamı yok şu anda" dedi.

Rumları sürekli aynı söylemleri tekrarlamakla eleştiren Metin Yalçın, Güney Kıbrıs'ın Avrupa Birliği'nde yeni başlıkların kapatılması gibi bir durumu başatabileceklerini düşünmediğini söyledi. Yalçın, Rumların daha fazla engel çıkartarak, Türkiye'nin önünü kesmeye çalışmasını "olanaksız" olarak gördüğünü vurguladı.

İŞAD Başkanı Metin Yalçın, "Türkiye, bu aşamada kesinlikle gümrük birliği olmadan yani KKTC'nin de gümrük birliğine dahil edilmemesi, limanların

açılmaması halinde kesinlikle limanlarını, hava sahalarını açmayacak ve Güney Kıbrıs'ta da tanımayacak" diyerek bu politikanın değişmesine ihtimal vermediğinin altını çizdi.

Yalçın, Türkiye'nin tek yanlı olarak KKTC'nin gümrük birliğine dahil olmadan limanlarını açması kısıcası, Ankara Protokolü'nü uygulaması halinde bu durumun KKTC ekonomisini olumsuz yönde etkileyeceğine dikkat çekti.

Türkiye'nin bu şekilde hareket etmesinin bugünkü durumda söz konusu dahi olmadığını belirten Yalçın, Bakan Markos Kiprianu'nun açıklamasının görüşmeleri de etkilemeyeceğini düşündüğünü söyledi.

Yalçın, Türkiye en yetkili ağızlarından Kıbrıs sorununun çözümünü her fırsatta dile getirdiğini ve bu durumun AB tarafından da kabul gördüğünü kaydeden Metin Yalçın, Türkiye'nin çözüme desteği ortada olduğu süreçte Rumların bu tür tehditlerinin bir anlamı olmadığını ifade etti.

Çözüm süreci ve Türkiye'nin önünün daha fazla kesilmemesiyle ilgili Rum tarafının üzerinde ciddi bir baskı olduğunu ileri süren Yalçın, tehdit içerikli söylemlerin çözümü etkilemeyeceğini yineledi.

Çeliker: Türkiye'ye yapılan tehditler KKTC ekonomisi etkilemez

Genç İş Adamları Derneği (GIAD) Asbaşkanı Gizem Çeliker, Türkiye'nin hava ve deniz limanlarını bir çözümünden önce Güney Kıbrıs Rum yönetimine açması halinde, Kuzey Kıbrıs'taki iş adamlarının ciddi şekilde zarara uğrayacağını ve Kıbrıs Türk iş camiasının bu gelişmeyi onaylamayacağı uyarısında bulundu.

Çeliker, "Yıllardır süren çözüm görüşmeleri ve bu süreçte Kıbrıs Türklerinin dünyaya tek açık kapısı olan Türkiye pazarıyla geliştirilmiş iş ilişkilerinin, bir çözüm sürecinde tüm Kıbrıs coğrafyasına yayılırsa, Kıbrıs Türk iş insanları bu çözümünden yarar sağlayacaklardır" diyerek, aksi takdirde denk olmayan ekonomilerde zayıf olan tarafın zarar görmesinin kaçınılmaz olacağını altını çizdi.

Çözüm isteyen Kıbrıs Türk iş insanlarının yıllardır, bir çözüm ile tüm Kıbrıs coğrafyasında iş yapabileceğinin, rekabet güçlerini olumlu etkileyeceğini düşündüğünü kaydeden Gizem Çeliker, herhangi bir çözümünden önce ve Kıbrıslı Türklerin izolasyonlarına açılım getirmeden, tüm kısıtlamalarla baş başa bırakılarak, Güney Kıbrıs iş

insanlarının Türkiye ile direkt iş yapabileceğinin verilmesinin birçok iş ilişkisini sonlandıracağını vurguladı.

Kıbrıslı Türk iş adamlarının Türkiye ile oluşturdıkları iş ilişkilerinin bir çözümünden sonra tüm Kıbrıs coğrafyasına yine Kıbrıslı Türk iş insanları vasıtasıyla yayılmasını istediğini belirten Çeliker, bu nedenle çözümünden önce böyle bir açılımın yapılmasının Kuzey Kıbrıs ekonomisine çok ciddi darbe vuracağını kaydetti.

Çeliker, bu süreçte, en iyi gelişmenin, doğru ve yaşayabilir bir çözüme ulaşmak için ciddi gayret sarf edilmesi olduğunu ifade ederek, "Çözüm için görüşmeler sürerken Rum kesiminin böyle talepleri yeniden gündeme getirmesi ve hatta bunları birer tehdit unsuru olarak kullanmaları, çözüm sürecine yarar sağlamayacaktır" dedi.

Çeliker, şöyle devam etti:

"Türkiye, AB uyum sürecinde ve bir çözümünden önce, AB baskıları ile limanlarını Güney Kıbrıs'a açmak durumunda kalacağını hissederse, bunun en doğru karşılığı da Kuzey Kıbrıs hava ve deniz limanlarının tüm ambargolardan arındırılarak, dünya ile direkt temasa açılmasının talep edilmesi ve gerçekleştirilmesi olacaktır".

GIAD Asbaşkanı Gizem Çeliker, Güney Kıbrıs yönetimi tarafından Türkiye'ye yönelik yapılan tehditlerin KKTC ekonomisine direkt bir etkisi olmayacağını söyledi.

Psikolojik olarak insanların mutlaka etkileneceğini kaydeden Çeliker, söz konusu söylemlerin müzakere sürecinin devam ettiği şu günlerde birbirine yaklaşması gereken iki toplumun arasına daha da soğukluk getireceğini belirtti.

Çeliker, iki toplum arasında bu gibi bir yaklaşımın yaşanmasının tercih edilebilir olmadığını ifade ederek, "İnsanlar ve toplumlar diyalog yoluyla ve birbirini anlamaya çalışarak uyumaya çalışırlar. Halbuki bizim süregelen çözüm görüşmeleri sürecinde böyle tavırların bu süreçte olumlu etki yapacağını söylemek mümkün değildir" dedi.

Güney Kıbrıs'ın tavrının uzun vadede Türkiye ekonomisinin AB sürecinde az da olsa negatif bir etki yaratabileceğini savunan Çeliker, Türkiye ekonomisinin bu gibi tehditlerden etkilenecek kadar büyük olduğuna dikkat çekti.

Çeliker, her şeyi rağmen çağdaş ülkelerle işbirliklerinde tehditkar tavırlar değil, kazan-kazan yöntemini hedefleyen davranışların tercih edilmesi gerektiğini söyledi.